

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, mr. R.H. Haveman, drs. M. Polderman)

Uitspraaknr. 01.066

Datum:

13 november 2001

Slaan leerling, onvoldoende maatregelen daartegen; gegrond; VO.

De klacht

Een moeder klaagt erover dat de docent informatica van haar zoon hem in zijn gezicht heeft geslagen. Zij klaagt er tevens over dat de directie en het bevoegd gezag geen maatregelen hebben genomen jegens de docent.

Visie van partijen

De moeder vertelt dat haar zoon tijdens een les informatica de docent om hulp had gevraagd. Deze maakte een geïrriteerde indruk. Hij heeft haar zoon hardhandig bij zijn pols gepakt en ging met zijn hand over het beeldscherm om hem te helpen met tellen. Haar zoon vroeg hem los te laten, waarop de docent zei dat hij kon "opsodemieteren". Haar zoon heeft toen gezegd dat hij zelf moest "opsodemieteren". De docent heeft hem toen van achteren in het gezicht geslagen. Er was, ook volgens de docent, geen slechte verstandhouding tussen haar zoon en de docent. Evenmin was er sprake van een drukke, opstandige klas.

De moeder heeft naar aanleiding van het incident diverse gesprekken op school gevoerd. Uit het gesprek dat zij met de retor heeft gevoerd maakte ze op dat de school het als een incident zag. Er heeft ook een gesprek plaatsgevonden met de docent, de rector, het bevoegd gezag de moeder en haar zoon. De docent heeft toen zijn verontschuldigingen aangeboden. Hij kon niet aangeven waarom hij haar zoon had geslagen. Zij vond dit beangstigend en heeft hem verzocht hulp te zoeken. Dat wilde hij niet. Volgens haar heeft het bevoegd gezag in het gesprek gezegd geen reden te zien om de docent disciplinair te straffen.

De docent verklaart dat de desbetreffende leerling een test aan het maken was en daarbij een telfout maakte. De docent heeft hem daarop de opdracht gegeven het aantal woorden te tellen zodat hij kon zien wanneer de telfout werd gemaakt. Toen de leerling te woorden begon te tellen zonder ze aan te wijzen heeft de docent zijn pols vastgepakt en bewoog deze over het beeldscherm. De leerling maakte toen een wegwerpgebaar en zei: "Je mag niet aan me komen." De docent heeft hem toen stevig beetgepakt en gezegd dat hij een dergelijke reactie niet wenste. Toen de leerling vervolgens iets in de trant van "Sodemieter op" zei heeft hij hem van achteren in het gezicht geslagen. De docent kan als enige reden voor het slaan bedenken dat de leerling een wegwerpgebaar maakte en hem tutoyeerde. Hij betreurt het voorval.

De rector vindt het een erg voorval. Hij heeft twee indringende gesprekken met de docent gevoerd waarbij hij heeft aangegeven het voorval op bestuursniveau te zullen bespreken en bij herhaling maatregelen te zullen treffen. Hij heeft hiervan geen aantekening in het personeelsdossier opgenomen. Omdat er volgens hem niet eerder iets dergelijks met de docent heeft plaatsgevonden vond hij het niet noodzakelijk maatregelen te treffen vooruitlopend op de behandeling van de klacht door de LKC.

Overwegingen van de Commissie

De docent heeft de leerling van achteren een klap in het gezicht gegeven. De docent heeft dit erkend en daarbij ter verklaring meegedeeld dat de aanleiding voor de klap was het maken van een wegwerpgebaar door de leerling en het feit dat deze hem tutoyeerde. Als het uitdelen van klappen hoe dan ook al ooit is te rechtvaardigen, constateert de Commissie dat er in casu geen enkel excuus, laat staan een rechtvaardiging, kan worden gevonden voor het uitdelen van een klap. Er is sprake van een ernstige disproportionele reactie van de docent. De Commissie tekent daarbij aan dat het voorval ernstig is te nemen, in het bijzonder omdat de drempel voor de docent om tot een fysieke reactie over te gaan klaarblijkelijk erg laag ligt, dat wil zeggen zonder noemenswaardige aanleiding die de reactie rechtvaardigt dan wel verexcuseert.

Dit onderdeel van de klacht is gegrond.

Ter zake van de klacht over het handelen van het bevoegd gezag en de directie merkt de Commissie allereerst op dat onder dit klachtonderdeel ook de communicatie over de te treffen maatregelen is begrepen.

De moeder heeft naar voren gebracht dat zij de onderhavige klacht bij de LKC heeft ingediend, omdat het bevoegd gezag en de directie geen maatregelen hebben getroffen naar aanleiding van het gebeurde. Zowel het bevoegd gezag als de directie hebben aangegeven dat zij in afwachting van de behandeling van de klacht door de Commissie het treffen van maatregelen hebben opgeschort.

Ten aanzien van dit laatste is de Commissie evenwel tot een andere conclusie gekomen.

Indien de moeder de klacht niet zou hebben ingediend, zouden naar de stellige overtuiging van de Commissie zowel bevoegd gezag als de directie de afhandeling van de klacht immers als afgerond hebben beschouwd.

Daarnaast is van belang dat ter zitting de rector heeft meegedeeld dat hij naar aanleiding van het voorval twee indringende gesprekken met de docent heeft gevoerd, waarin hij de docent erop heeft gewezen dat het voorval op bestuursniveau zou worden besproken en dat bij herhaling maatregelen zouden worden getroffen. Met name dit laatste is niet anders te beschouwen dan als een ernstig te nemen waarschuwing aan de docent die betrekking heeft op diens rechtspositie. In die zin is er naar het oordeel van de Commissie wel sprake geweest van een maatregel, die ook gelet op het feit dat het desbetreffende voorval voor het bevoegd gezag en de directie op zichzelf staat, in voldoende verhouding daartoe staat. Het bevreedt de Commissie evenwel dat de inhoud van deze gesprekken niet is vastgelegd in het personeelsdossier van de docent, zoals de rector ter zitting heeft meegedeeld. De waarschuwing verliest daarmee zijn kracht. In verband daarmee zal de Commissie aan het bevoegd gezag adviseren ervoor zorg te dragen dat de waarschuwing alsnog in de vorm van een schriftelijke aantekening aan het personeelsdossier wordt toegevoegd.

De Commissie constateert voorts dat het bevoegd gezag en de directie de moeder niet hebben geïnformeerd over wat zij hebben ondernomen naar aanleiding van de door de moeder ingediende klacht. De Commissie merkt op dat in verband met een correcte afhandeling van de klacht dit wel had moeten gebeuren. Het bevoegd gezag en de directie hadden aan de moeder moeten vertellen dat zij gesprekken met de docent hadden gevoerd en wat zij hierbij hebben afgesproken. Bij het verstrekken van deze informatie dienen zij uiteraard de belangen van de docent als werknemer in acht te nemen. De klacht is op dit onderdeel eveneens gegrond.

Ambtshalve merkt de Commissie op dat zij ter zitting te horen heeft gekregen dat de leerling bij aanvang van het huidige schooljaar de lessen van de docent vanaf het zijgangetje heeft moeten volgen. De Commissie heeft van de docent te horen gekregen dat dit te maken heeft met het voorval tussen de leerling en hem. De Commissie vindt het een zeer ongelukkige keuze van de docent om uitgerekend deze leerling deze plek toe te wijzen. Door deze keuze

wordt de indruk gevestigd dat de leerling negatieve gevolgen ondervindt van het indienen van de klacht door zijn moeder.

In zijn algemeenheid acht de Commissie het in strijd met de in het onderwijs aan te houden professionele standaard indien indieners van klachten tijdens of na afloop van de behandeling van de klacht daarop worden afgerekend of worden aangekeken. Meer in het bijzonder behoren leerlingen daarvan geen negatieve gevolgen te ondervinden.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is gegrond.

Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om:

1. een schriftelijke aantekening in het personeelsdossier op te nemen van de aan de docent gegeven mondelinge waarschuwing;
2. erop toe te zien dat de desbetreffende leerling in de lessen van verweerder op een gewone wijze wordt benaderd en ook op andere momenten op school niet anders wordt behandeld dan voordat zijn moeder een klacht had ingediend.